EUROPOS PARLAMENTAS 2009 - 2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

12.9.2011 B7-0513/2011

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Komisijos pirmininko pavaduotojos-Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai pareiškimo

pagal Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį

dėl padėties Libijoje

Ana Gomes, Véronique De Keyser, Pier Antonio Panzeri, Roberto Gualtieri, María Muñiz De Urquiza
S&D frakcijos vardu

B7-0513/2011

Europos Parlamento rezoliucija dėl padėties Libijoje

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos (JTST) 2011 m. vasario 26 d. rezoliuciją Nr. 1970/2011 ir 2011 m. kovo 17 d. rezoliuciją Nr. 1973/2011, kuriomis leidžiama imtis visų būtinų priemonių civiliams apsaugoti,

– atsižvelgdamas į Arabų Lygos raginimus įsikišti siekiant apsaugoti Libijos civilius gyventojus, taip pat į NATO ir kai kurių arabų šalių, pvz., Kataro, atsaką – 2011 m. kovo 19 d. pradėtą ir iki šiol vykdomą oro pajėgų kampaniją „Odyssey Dawn“,

– atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos (JTGA) 2011 m. kovo 1 d. rezoliuciją, kurioje vienbalsiai nuspręsta sustabdyti Libijos narystę Jungtinių Tautų Žmogaus teisių taryboje (JTŽTT),

– atsižvelgdamas į JTŽTT rezoliuciją S-15/2, priimtą 2011 m. vasario 25 d.,

– atsižvelgdamas į tai, kad 2011 m. vasario 22 d. sustabdytos derybos dėl ES ir Libijos pagrindų susitarimo,

– atsižvelgdamas į neseniai priimtas Užsienio reikalų tarybos išvadas, taip pat į Vyriausiosios įgaliotinės Catherine Ashton pareiškimus dėl Libijos ir Šiaurės Afrikos,

– atsižvelgdamas į 2011 m. rugsėjo 1 d. vykusios Paryžiaus konferencijos rezultatus,

– atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Libijos, ypač į 2011 m. kovo 10 d. rezoliuciją, taip pat į 2011 m. sausio 20 d. rekomendaciją, kurioje nurodomos būtiniausios sąlygos, susijusios su derybomis dėl ES ir Libijos pagrindų susitarimo (2010/2268(INI)),

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį,

A. kadangi vasario 17 d. prasidėjo revoliucija, kai spontaniškai ir drąsiai sukilę Libijos žmonės nuo Benghazio iki Tripolio 6 mėnesius su ginklais rankose kovojo už Libijos piliečių laisvę ir taip padarė galą M. al Kaddafi diktatūrai;

B. kadangi oro pajėgų kampanija „Odyssey Dawn“, kuriai vadovauja NATO, bus tęsiama tol, kol reikės apsaugoti civilius Libijos gyventojus, laikantis JT Saugumo Tarybos rezoliucijų (Nr. 1970 ir Nr. 1973);

C. kadangi 2011 m. birželio 27 d. Tarptautinis baudžiamasis teismas (TBT) išdavė pulkininko M. al Kaddafi ir dviejų jo šeimos narių arešto orderį dėl tariamų nusikaltimų žmoniškumui, kuriuos jie padarė nuo liaudies sukilimo pradžios;

D. kadangi 2011 m. rugsėjo 1 d. ES nutraukė 28 Libijos subjektų, įskaitant naftos įmones, turto įšaldymą siekdama suteikti išteklių laikinajai vyriausybei ir Libijos žmonėms ir

padėti ekonomikos atsigavimui;

E. kadangi ES suteikė humanitarinės pagalbos už daugiau negu 152 mln. eurų, o Sąjungos vyriausioji įgaliotinė ir Komisijos pirmininko pavaduotoja 2011 m. gegužės 22 d. Benghazyje atidarė ES biurą, siekdama užmegzti ryšius su Libijos laikinąja nacionaline taryba ir padėti Libijai pasirengti naujam perėjimo prie demokratijos etapui;

1. reiškia savo solidarumą su Libijos žmonėmis, remią jų revoliuciją ir ragina ES teikti daugiau humanitarinės pagalbos siekiant reaguoti į naujus Libijos gyventojų poreikius, ypač Tripolyje ir kituose labiausiai nukentėjusiuose miestuose, taip pat užtikrinti asmenų, kuriems amputuotos kūno dalys, prieigą prie vandens, vaistų ir medicininių atsargų;

2. ragina Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę ir Komisijos pirmininko pavaduotoją Libijos sostinėje nedelsiant įsteigti visavertę ES delegaciją, kuri toliau vykdytų svarbią ES biuro Benghazyje pradėtą veiklą, kad būtų toliau plėtojami santykiai su Libijos laikinąja nacionaline taryba ir padedama Libijos valdžios institucijoms patenkinti svarbiausius Libijos žmonių poreikius; ragina ES suteikti paramą, ypač siekiant padėti Libijos laikinajai nacionalinei tarybai pasirengti rinkimų ir konstituciniams procesams, kurie turėtų vykti per kitus 18 mėnesių;

3. ragina ES valstybes nares siekti gauti JT Saugumo Tarybos leidimą ir nutraukti Libijos turto įšaldymą norint padėti Libijos laikinajai nacionalinei tarybai vykdyti šio pereinamojo laikotarpio valdymą ir ragina valstybes nares ypač laikytis pažado, kurį 60 valstybių davė per 2011 m. rugsėjo 1 d. vykusią Paryžiaus konferenciją, skirti 15 mlrd. JAV dolerių;

4. pareiškia, kad tikisi, jog Libijos laikinoji nacionalinė taryba įvykdys savo pareigą ir laikysis prisiimtų įsipareigojimų kurti tolerantišką, vieningą ir demokratinę Libijos valstybę, kurioje būtų apsaugotos visų Libijos gyventojų, taip pat migruojančių darbuotojų ir užsieniečių visuotinės žmogaus teisės; pabrėžia, kad atsižvelgus į tai, jog naujos konstitucijos projekte šariatas nurodomas kaip pagrindinis teisės šaltinis, ES tikisi, kad nauja demokratinė Libijos valstybė interpretuos šariatą taip, kad būtų visapusiškai užtikrinamos visuotinės žmogaus teisės, įskaitant moterų teises;

5. atkreipia dėmesį į pranešimus, kuriuose nurodoma, jog M. al Kaddafi yra sukilėlių apsuptyje nežinomoje vietoje, ir ragina Libijos laikinosios nacionalinės tarybos kovotojus susilaikyti nuo mirties bausmės pašalintam diktatoriui, jo giminėms ir šalininkams vykdymo, bet juos sulaikyti ir patraukti baudžiamojon atsakomybėn;

6. tikisi, kad tuo atveju, jeigu M. al Kaddafi, jo giminės ir šalininkai bus teisiami Libijoje už visus diktatūros metais padarytus nusikaltimus, o ne tik už nusikaltimus, kuriais juos apkaltino Tarptautinis baudžiamasis teismas (TBT), nagrinėjant bylas Libijos teismuose ir vykdant procedūras bus užtikrinama visiška atitiktis tarptautiniams teisingo teismo standartams, įskaitant tarptautinio stebėjimo galimybę ir mirties bausmės netaikymą;

7. ragina visas šalis, ypač kaimynines Libijos šalis, bendradarbiauti su naujomis Libijos valdžios institucijomis ir tarptautinio teisingumo institucijomis, būtent TBT, siekiant užtikrinti, kad M. al Kaddafi ir jo artimiausi sąjungininkai būtų patraukti atsakomybėn; primena, kad, pvz., Nigeris ir Burkina Fasas yra TBT šalys, taigi jos privalo bendradarbiauti su minėtuoju teismu ir jam perduoti M. al Kaddafi ir jo gimines, kuriems

pareikšti kaltinimai, jeigu jie atvyktų į šių šalių teritoriją;

8. ragina Libijos laikinąją nacionalinę tarybą nedelsiant pradėti teisingumo ir nacionalinio susitaikymo procesą; pabrėžia poreikį nedelsiant dislokuoti JT žmogaus teisių stebėtojus, ypač tose vietovėse, kuriose yra daugiau M. al Kaddafi šalininkų, pvz., Taverghoje, Sebhoje, Sirte, Bani Valide ir kai kuriuose miestuose, esančiuose vakarinės šalies dalies kalnuose;

9. ragina Libijos laikinosios nacionalinės tarybos pajėgas laikytis tarptautinės humanitarinės teisės sprendžiant karo belaisvių, būtent likusių M. al Kaddafi remiančių pajėgų ir samdomų karių, klausimą; ragina Libijos laikinąją nacionalinę tarybą nedelsiant išlaisvinti Afrikos darbuotojus migrantus ir juodaodžius Libijos piliečius, kurie buvo savavališkai sulaikyti, nes buvo manoma, jog jie – M. al Kaddafi remiantys samdomi kariai, ir pradėti nepriklausomo teismo procesą tiems, kurie įvykdė nusikaltimus; ragina Libijos laikinąją nacionalinę tarybą apsaugoti tūkstančių migrantų iš Afrikos į pietus nuo Sacharos, kurie susiduria su priekabiavimu vien dėl odos spalvos, teises ir užtikrinti migrantų, vis dar negalinčių išvykti iš Tarptautinės migracijos organizacijos (TMO) centrų, pvz., Sebhoje, arba iš kitų greitosiomis įsteigtų stovyklų, apsaugą ir išgabenimą;

10. pabrėžia, kad revoliuciją pradėjo ir ją tęsė Libijos žmonės; todėl ES ir kiti regiono veikėjai, kaip antai Arabų Lyga ir Afrikos Sąjunga, turi dėti visas pastangas siekdami padėti Libijai sukurti demokratines institucijas, užtikrinti nusiginklavimą, demobilizaciją, atkūrimą ir saugumo sektoriaus reformą, įskaitant profesionalias policijos pajėgas, parengti laisvus ir teisingus rinkimus, sukurti teisingumo sistemą ir įgyvendinti teisinės valstybės principą bei atskaitingą valdymą; pabrėžia, kad atsižvelgus į tai, jog JT vaidmuo šiame procese yra nepakeičiamas, EP tikisi, kad visi tarptautiniai veikėjai rems JT pastangas;

11. pritaria Jungtinės Karalystės atliekamam tyrimui dėl tariamo Didžiosios Britanijos slaptųjų tarnybų ir M. al Kaddafi režimo keitimosi žvalgybos informacija; ragina visas susijusias valstybes nares imti pavyzdį ir pradėti nepriklausomus tyrimus siekiant ištirti įtarimus dėl tam tikrų Europos slaptųjų tarnybų, kurios galbūt bendradarbiavo su M. al Kaddafi režimu vykdant CŽV ypatingųjų perdavimų programą, bendrininkavimo vykdant kankinimus;

12. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Europos išorės veiksmų tarnybai, Komisijos pirmininko pavaduotojai-Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybių narių parlamentams ir vyriausybėms, Libijos laikinajai nacionalinei tarybai, JT Saugumo Tarybai, JT Generalinei Asamblėjai, JT Žmogaus teisių tarybai, Arabų Lygai ir Afrikos Sąjungai.